

उत्सर्जनमा शून्य योगदान हुँदा पनि नेपालले जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष प्रभाव भोग्नु परेको छ : प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले विश्वव्यापी उत्सर्जनमा लगभग शून्य योगदान भए पनि नेपालले जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष, असमान र हानीकारक प्रभाव भोगिरहेको बताउनुभएको छ।

काठमाडौंमा फागुन ४ गते आयोजित जलवायु परिवर्तन र दिगो विकासमा सांसदको भूमिका विषयक सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जलवायु परिवर्तन सामाजिक-आर्थिक र वातावरणीय कल्याणका लागि ठूलो चुनौती भएको बताउनुभयो।

विश्वव्यापी खतराको रूपमा विकसित भइरहेको जलवायु परिवर्तनले विकासका सम्भावनामा गम्भीर अवसर पार्ने उल्लेख गर्दै उहाँले अति कम विकसित मुलुकहरू जलवायु परिवर्तनको प्रभावबाट बढी जोखिममा रहेको स्पष्ट पार्नुभयो।

“हाम्रा जनता पहिरो, बाढी, डढेलो, हिमपहिरो, खडेरी आदिजस्ता जलवायुजन्य प्रकोपबाट नराम्ररी प्रभावित भएका छन्, उहाँले भन्नुभयो, “जोखिममा परेका त्यस्ता मुलुकका जनतालाई आर्थिक र प्राविधिक सहयोगको आवश्यकता छ, त्यस विषयमा संसारको ध्यान जानुपर्छ।”

जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण गर्ने योजना कार्यान्वयन गर्ने प्रयासमा गम्भीर वित्तीय र प्राविधिक खाडल देखिएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले पारिस्थितिकी प्रणाली र जलवायु परिवर्तनसँग जनतालाई लचिलो बनाउन एवं स्थानीयस्तरमा जलवायु अनुकूलन गर्नेगरी योजना कार्यान्वयन गर्नका लागि थप स्रोत

“जोखिममा परेका त्यस्ता मुलुकका जनतालाई आर्थिक र प्राविधिक सहयोगको आवश्यकता छ, त्यस विषयमा संसारको ध्यान जानुपर्छ।”

जुटाउनुपर्ने आवश्यकता रहेको बताउनुभयो।

जलवायु न्यायको पक्षमा वकालत गर्न र पारिस्थितिकी प्रणाली, मानिस र पृथ्वीको दिगो भविष्य रक्षाका लागि विश्वका सांसदहरू र नीति निर्माताहरूसँग वार्ता गर्नुपर्नेमा आफू विश्वस्त रहेको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सहज तवरले हानी र नोकसानी कोष कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

अध्यक्ष प्रचण्डले भन्नुभयो, “एक सय बिलियन अमेरिकी डलरको जलवायु वित्त दायित्व पूरा गर्न, हरित जलवायु कोषमार्फत जलवायु कार्यहरूलाई गति दिन तथा अतिकम विकसित मुलुकको पहुँच विस्तार गर्न र त्यसको कार्यान्वयनमा जोड दिन चाहन्छु।”

अतिकम विकसित मुलुकको अध्यक्षको हैसियतमा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले विकसित अर्थतन्त्र र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई जलवायु परिवर्तनको जोखिममा रहेका मुलुकलाई सहयोग गर्न आग्रहसमेत गर्नुभयो।

स्वच्छ ऊर्जा सुरक्षित गर्न र ४५ प्रतिशत वनले ढाकेको जमिनलाई कायम राख्न नेपाल पूर्ण रूपमा प्रतिबद्ध रहेको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले भन्नुभयो, “नेपाल पेरिस सम्झौताप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध छ। हामी सन् २०४५ सम्ममा शून्य हरितगृह ग्यास उत्सर्जन हासिल गर्न प्रतिबद्ध छौं।”

त्यसैगरी, प्रधानमन्त्री दाहालले आउँदो वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा सबै मन्त्रालय र सरकारी निकायले जलवायुमैत्री योजना तर्जुमा गर्न जोड दिने बताउनुभएको छ।

प्रतिनिधिसभाको फागुन ६ गतेको बैठकमा सांसदको प्रश्नको जवाफ दिने क्रममा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जलवायु परिवर्तनको असरलाई न्यूनीकरण गर्न तथा जलवायु अनुकूलित विकास प्रक्रियालाई अवलम्बन गर्न सरकारले राष्ट्रिय अनुकूलन योजना २०२१-२०५० र पेरिस सम्झौता बमोजिम राष्ट्रिय रूपमा निर्धारित योगदान तर्जुमा गरी लागू गरिरहेको बताउनुभयो।

सांसद कालुराम राईको प्रश्न सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता संरक्षणको विषय सोही योजनामा विशेष रूपमा सम्बोधन गरिने उल्लेख पनि गर्नुभयो।

नेपाल र भारतका प्राधिकरणबिच छलफल

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलसहितका अधिकारीहरू र भारतको समकक्षी निकाय राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरण (National Disaster Management Authority-NDMA) का सदस्य सचिव कमल किशोर सहितका अधिकारीहरूबीच हिमताल विस्फोटपछिको बाढी (Glacial Lake Outburst Flood-GLOF) सम्बन्धमा छलफल भएको छ।

फागुन ११ गते भएको छलफलमा नेपालले च्छो रोल्पा तथा इम्जा लगायतका हिमतालमा गरेको जोखिमको अध्ययन, यससँग सम्बन्धित पूर्वसूचना प्रणाली, जोखिम घटाउने लगायतका अनुभव र सिकाइहरू आदानप्रदान भएका थिए

। त्यसैगरी, भारतीय अधिकारीहरूले हिमताल विस्फोटपछिको बाढी क्षेत्रमा हासिल गरेका अध्ययन र अनुभवहरू राख्नभएको थियो।

छलफलमा भारतको राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरणका सदस्य सचिव किशोरका अतिरिक्त विज्ञ सदस्य कृष्ण वत्स र सल्लाहकार एस.ए. रिज्भी पनि

सहभागी हुनुहुन्थ्यो। यस प्राधिकरणका अध्यक्ष भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी हुनुहुन्छ।

त्यसैगरी, उक्त छलफलमा भारतका चारवटा प्रान्त (सिक्किम, उत्तराखण्ड, हिमाञ्चल तथा जम्मू र कश्मिर)का प्रान्तीय विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरणका अधिकारीहरूको पनि सहभागिता थियो।

नेपालतर्फबाट प्राधिकरण अधिकारीहरूका साथै यूएनडिपीका जलवायु परिवर्तन तथा उत्थानशीलता विज्ञ दीपक केसी पनि सहभागी हुनुहुन्थ्यो।

नेपाल र भारत दुवै हिमताल विस्फोटको जोखिममा रहेका मुलुक हुन्।

डढेलोको जोखिम कम गर्न सचेतना र पूर्वतयारीमा जोड

काठमाडौं, फागुन १५

प्राधिकरणले संचालन गर्दै आएको 'विपद् संवाद' श्रृंखला अन्तर्गत यस आर्थिक वर्षमा संभावित वन डढेलो जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा छलफल तथा अन्तरक्रिया भएको छ ।

छलफलमा सहभागी भई सरोकारवाला निकायका प्रमुख एवं विज्ञ वक्ताले डढेलोको जोखिम कम गर्न जनचेतना अभियान, अग्नि नियन्त्रक उपकरणको तयारी, सरोकारवाला निकायबीच समन्वयसहित पूर्वतयारीमा जोड दिनुपर्ने बताउनु भयो ।

वन तथा भूसंरक्षण विभागका महानिर्देशक डा. शिव कुमार वाग्लेले कृषि कर्ममा कमी आएका कारण जंगलमा दाउरा, घाँस, पत्कर थुप्रिएर बसेको र त्यसरी थुप्रिएर बसेको 'फ्युल' मा आगो सल्किँदा ठूलो क्षेत्रमा डढेलो पुग्ने खतरा रहेको बताउनुभयो । डा. वाग्लेले डढेलोको जोखिम कम गर्न विभागबाट जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्न लागिएको पनि जानकारी दिनुभयो ।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागका उपमहानिर्देशक डा. अर्चना श्रेष्ठले यस पटकको हिउँदमा सरदरभन्दा कम पानी परेकाले सुख्खा भएको र सुख्खामा डढेलोको जोखिम ज्यादा हुने खतरा औल्याउँदै जोखिम न्यून गर्न जनचेतनाका कार्यक्रम महत्वपूर्ण हुने धारणा राख्नुभयो ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयको जल तथा मौसम विभागका प्राध्यापक डा. विनोद पोखरेलले यस वर्ष डढेलोका घटनाहरू न्यूनीकरणका लागि सही समय भएकोले आगो निभाउने तालिम संचालन गर्ने, दमकल लगायतका उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने तथा अग्निरेखाहरू सफा गर्नतिर ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

संवादको सहजीकरण गर्नुभएका वातावरण विज्ञ भूषण तुलाधरले वन डढेलोले देशभरि खासगरी काठमाडौं

उपत्यकामा वायु प्रदूषण निम्त्याउन प्रत्यक्ष भूमिका खेल्ने उल्लेख गर्दै डढेलोका घटना कम गर्न वन मन्त्रालय, विपद् प्राधिकरणमात्र नभएर सबै निकाय एवं नागरिकको समेत जिम्मेवारी रहेको विचार व्यक्त राख्नुभयो ।

इसिमोडका चिफ अफ पार्टी डा. वीरेन्द्र बज्राचार्यले संचारका माध्यमहरू चुस्त दुरुस्त राख्ने, सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्ने, क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

वायुमण्डलीय विज्ञानका विज्ञ डा. अरनिको कुमार पाँडेले उच्च स्थानमा लाग्ने आगलागी नियन्त्रण गर्न पानी फाल्न सक्ने हेलिकोप्टर लगायतका उपकरणबारे पनि सोच्नुपर्नेमा ध्यानकर्षण गराउनुभयो ।

सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघका सचिव डिल्ली गिरीले सामुदायिक वन उपभोक्तालाई तालिम तथा उपकरणको आवश्यकता रहेको बताउनुभयो ।

प्राधिकरणका उपसचिव एवं डढेलो विज्ञ सुन्दर प्रसाद शर्माले प्रस्तुतीकरण राख्दै नेपालमा ६४ प्रतिशत भन्दा बढी डढेलोका घटना मानवीय लापवाहीका कारण हुने गरेको जानकारी दिनुभयो । शर्माले पछिल्ला दुई वर्ष डढेलो तुलनात्मक रूपमा कम भए पनि यो वर्ष बढ्न सक्ने देखिएको बताउनुभयो ।

नेपालमा फागुनदेखि वैशाखसम्मको समयमा डढेलोको उच्च जोखिम हुन्छ । वैशाख दोस्रो साता जोखिम उच्च स्थानमा पुग्छ । सन् ०२३ मा मात्र डढेलोमा परी सात जनाको ज्यान गयो भने १७ घाइते भए । त्यसैगरी, डढेलो गाउँसम्म विस्तार भई ४२ घर जले । वन तथा भूसंरक्षण विभागका अनुसार नेपालमा बर्सेनि दुई लाख हेक्टर वन क्षेत्रमा डढेलो लाग्ने गरेको छ । संवादमा विभिन्न सरकारी तथा सुरक्षा निकाय, विकास साझेदार तथा साझेदार संस्थाका प्रतिनिधि एवं संचारकर्मीको उपस्थिति थियो ।

स्वास्थ्य संस्थाहरूको जोखिम विश्लेषण
सम्बन्धमा छलफल

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेल लगायतका अधिकारीसँग संयुक्त राष्ट्रसंघीय जनसङ्ख्या कोष (UNFPA) का नेपाल प्रतिनिधि वोन योड होडसहितका पदाधिकारीसँग छलफल गर्नुभएको छ ।

फागुन ८ गते भएको भेटघाटमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण खासगरी नेपालका स्वास्थ्य संस्थाहरूको विपद् जोखिम विश्लेषण सम्बन्धी कार्यक्रम विकासका सम्बन्धमा छलफल भएको हो ।

कोषले आफ्नो नवौं देशीय कार्यक्रम (सन् २०२३-२०२७) मा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन एवं उत्थानशीलता निर्माणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ ।

कोषले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य तथा लैङ्गिक

हिंसाविरुद्ध काम गर्दै आएको छ । हालै मात्र कोषले दक्षिण कोरिया, अष्ट्रेलियाको विदेश मन्त्रालय लगायतबाट सहयोग जुटाई जाजरकोट भूकम्पबाट प्रभावित महिला तथा किशोरीहरूका लागि आवश्यक सहयोग पुर्याइरहेको छ ।

“म आगो हुँ । मानिसलाई म नभई हुँदैन । पकाउन र उज्यालोका लागि मेरो आवश्यकता पर्दछ । होसियारीपूर्वक चलाउनु भयो भने म तपाईंको राम्रो साथी हुँ । लापवाही गर्नुभयो भने मेरै कारण घर-गोठ, टोल र बस्ती खरानी हुनसक्छ । त्यसैले मलाई प्रयोग गर्दा होसियारी अपनाउनुहोस् है ।”

एकीकृत प्रणाली सम्बन्धी प्रतिवेदन हस्तान्तरण

काठमाडौं, फागुन १७

एकीकृत आपतकालीन प्रतिकार्य प्रणाली (Integrated Emergency Response System-IERS) सम्बन्धी अवधारणा तथा कार्ययोजना तयार गर्न गठित कार्यदलले आफ्नो प्रतिवेदन उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री

नारायणकाजी श्रेष्ठलाई बुझाएको छ ।

गृह मन्त्रालयमा आज आयोजित एक कार्यक्रममा कार्यदलका संयोजक प्राधिकरणका सह सचिव भरत मणी पाण्डेले प्रतिवेदन हस्तान्तरण गर्नु भयो ।

कार्यदलले आफ्नो प्रतिवेदनमा विभिन्न निकायद्वारा संचालित आपतकालीन नम्बर तथा प्रणालीको वर्तमान अवस्था, अन्तराष्ट्रिय अभ्यास, एकीकृत प्रणाली विकास

गर्नुपर्ने आवश्यकता, समस्या र चुनौती औल्याएको छ ।

प्रतिवेदनमा प्रणालीको प्रस्तावित ढाँचा, एकीकृत प्रणाली विकास गर्न आवश्यक नीतिगत, संरचनागत र प्रविधिगत सुझावहरू पनि समावेश छ ।

आपतकालीन अवस्थामा परेका व्यक्तिले आफूसँग रहेको संचार साधन प्रयोग गरी केन्द्रीय प्रणालीमा सूचना दिने र आवश्यक आपतकालीन सेवा लिन सक्ने गरी प्रणाली विकासका लागि कार्ययोजना तयार गर्न उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले ११ सदस्यीय कार्यदल गठन गर्नुभएको थियो ।

कार्यदलमा गृह मन्त्रालय, स्वास्थ्य मन्त्रालय, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरीका एक-एक र नेपाल प्रहरीका दुईजना प्रतिनिधि र सूचना विश्व हुनुहुन्छ ।

तत्कालका लागि प्रहरी सेवा, एम्बुलेन्स र दमकल सेवालाई एकीकृत रूपमा उपलब्ध गराउने गरी प्रणालीको विकास गर्न प्रतिवेदनमा विस्तृत कार्ययोजना पनि प्रस्ताव गरिएको छ ।

संसारका विभिन्न देशमा यस प्रयोजनका लागि एकल नम्बरको अभ्यास भइसकेको छ । छिमेकी भारतमा ११२, चीनमा ११०, अमेरिका र पाकिस्तानमा १११ नम्बर प्रयोगमा छन् ।

'पूर्वतयारीलाई गम्भीरतापूर्वक लिइएको छ'

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले नखाएको विषय लागेझैं जलवायु परिवर्तनका कारण नेपालमा पछिल्ला वर्षमा जनधनको क्षति आकासिंदो रहेको उल्लेख गर्दै पूर्वतयारीलाई गम्भीरतापूर्वक लिइएको बताउनुभएको छ ।

विश्व सामाजिक मञ्च अन्तर्गत 'जनताको आवाजलाई सामर्थ्यवान बनाउँदै, उत्थानशीलता निर्माण गर्दै: जलवायु न्याय एवं विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि एकताबद्ध

हुँदै' शीर्षकको समूह छलफलमा पोखरेलले यस्तो धारणा राख्नुभएको हो ।

कार्यकारी प्रमुख पोखरेलले विपद् सम्बन्धी ऐनमै यस्ता खालका कहलीलाग्दा विपद्बाट जनधनको क्षति कम गर्न सबै तहका सरकार, गैरसरकारी संघसंस्था, निजी क्षेत्र एवं नागरिकले मिलेर 'whole of the society' को अवधारणामा काम गर्नपर्ने पनि उल्लेख गर्नुभयो ।

छलफलमा मुख्य प्रवचन दिँदै एलडिसी वाचका विश्व संयोजक एवं अमेरिकाका लागि पूर्वरजदूत डा.अर्जुन कार्कीले जोखिमपूर्ण देश तथा मानिसका समूहलाई जलवायु जोखिमबाट अनुकूलन र अल्पीकरणमा सक्षम तुल्याउन विकसित देशहरूले पर्याप्त वित्त उपलब्ध गराउनुपर्ने, प्रविधि हस्तान्तरण र क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

छलफलमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषका जलवायु परिवर्तन महाशाखा प्रमुख मनिष राज पाण्डेले अनुकूलनका लागि मानिसहरूलाई सक्षम बनाउनुपर्ने बताउनुभयो ।

वर्षा र बाढीबारे जानकारी लिन पैसा नलाग्ने (टोल फ्री)
फोन नम्बर ११५५ याद गरौं ।

बैठक तथा छलफल

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेल र अन्य अधिकारीसँग एसियाली विकास बैंक (ADB) तथा Global Risk Modelling Alliance का प्रतिनिधिहरूले नेपालमा विपद् जोखिम वित्तपोषण खासगरी बिमाको संभावनाका सम्बन्धमा फागुन ११ गते छलफल गर्नुभएको छ ।

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेल र अन्य अधिकारीसँग भारतको नयाँ दिल्लीस्थित फ्रान्सेली राजदूतावासका उर्जा एवं डिजिटल प्रविधि सल्लाहकार मारी खटेर र वातावरण, दिगो शहर तथा आवागमन सल्लाहकार मारिओ भेलुतले नेपालको जलाधारमा जल प्रवाहको पूर्वानुमान र त्यसका लागि उपयुक्त प्रविधि सम्बन्धमा फागुन १६ गते छलफल गर्नुभएको छ । छलफलमा काठमाडौंस्थित फ्रान्सेली राजदूतावासका राजनीतिक सल्लाहकार दिपेश बिडारीको पनि सहभागिता थियो ।

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले नेपाल भ्रमणमा रहनुभएका पिपल इन निडका कार्यकारी प्रमुख अधिकृत सिमोन पानेकसँग फागुन २४ गते छलफल गर्नुभएको छ । त्यसक्रममा उक्त संस्थाका नेपाल निर्देशक भेरा एक्सनेरोभाको पनि उपस्थिति थियो । पिपल इन निड नेपालले विपद् पश्चातका आपतकालीन प्रतिकार्य र पुनर्स्थापना, विपद् पूर्वतयारी लगायतका क्षेत्रमा काम गरिरहेको छ ।

कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलसँग जापानको कागावा विश्वविद्यालयको सुरक्षा प्रणाली निर्माण इन्जिनियरिङ विभागका प्राध्यापक सुइची हासेगावाले विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न पक्ष विशेषतः पहिरो जोखिम आँकलनबारे फागुन ३० गते छलफल गर्नुभएको छ । प्राध्यापक हासेगावा र त्रिभुवन विश्वविद्यालयका सहप्राध्यापक रञ्जन कुमार दाहालले काठमाडौंसहित केही पहाडी क्षेत्रका ठूला पहिरोबारे अध्ययन गर्दै हुनुहुन्छ ।

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलसँग नेपालका लागि गैरआवासीय राजदूत महामहिम डा. रावि नार्सले फागुन १६ गते भेटघाट गर्नुभएको छ । पोखरेल र राजदूत नार्सले विपद् व्यवस्थापन एवं प्रतिकार्य सम्बन्धी दुवै देशका निकायहरूबिच सम्बन्ध स्थापित गर्ने र सहकार्यका क्षेत्रहरू पहिचान गर्नेबारे कुराकानी भएको थियो ।

प्राधिकरणबाट खानेपानी मन्त्रालयमा सरुवा हुनभएका सहसचिव श्री नवराज सापकोटालाई सहसचिव भरत मणी पाण्डेले फागुन २० गते बिदाइ गर्नुभएको छ । सोही क्रममा, सहसचिव पाण्डेले प्राधिकरणमा सरुवा भई आउनुभएका सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक लक्ष्मण बहादुर बस्नेतलाई स्वागत गर्नुभयो ।

विपद्को तथ्य तथ्यांक

२०८०-०१-०१ देखि २०८०-११-३० सम्मको संक्षिप्त विवरण

घटना संख्या	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते	प्रभावित परिवार	पशु चौपाया क्षति	घर क्षति
५३५८	४५८	३९	९४८३	७८४००	३८३८	पूर्ण २७८०० आंशिक ३८८९५

अनुमानित क्षति (रु.)

८,८३,००,२७,२९७

२०८० फागुनको संक्षिप्त विवरण

२०८०-११-०१ देखि २०८०-११-३० सम्म

घटना संख्या	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते	प्रभावित परिवार	पशु चौपाया क्षति	घर क्षति
५८९	९७	०	८०	६२३	४३२	पूर्ण ९४४ आंशिक ४९

अनुमानित क्षति (रु.)

९८,०४,६०,६५०

२०८० फागुनमा घटना अनुसारको क्षतिको विवरण

२०८०-११-०१ देखि २०८०-११-३० सम्म

आगलागी

घटना संख्या: ४६९
मृत्यु: १४
बेपत्ता: ०
घाइते: ५६

जनावर आक्रमण

घटना संख्या: २९
मृत्यु: १
बेपत्ता: ०
घाइते: ०

हावा-हुरी

घटना संख्या: ९
मृत्यु: ०
बेपत्ता: ०
घाइते: ०

पहिरो

घटना संख्या: ५
मृत्यु: ०
बेपत्ता: ०
घाइते: ०

वन डढेलो

घटना संख्या: ७६
मृत्यु: ०
बेपत्ता: ०
घाइते: २

चट्याड

घटना संख्या: ९
मृत्यु: ०
बेपत्ता: ०
घाइते: ८

लेक लागु

घटना संख्या: २
मृत्यु: २
बेपत्ता: ०
घाइते: ०स्रोत: <http://www.bipadportal.gov.np/>

भियतनामको विपद् प्राधिकरणका अधिकारीहरूसँग छलफल

भियतनामको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी निकाय Vietnam Disaster and Dyke Management Authority का उपमहानिर्देशक गुएन भान टियनको नेतृत्वमा आएको प्रतिनिधिमण्डलसँग प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेल र अन्य अधिकारीका साथै जल तथा मौसम विज्ञान विभागका प्रतिनिधिले छलफल गर्नुभएको छ ।

प्राधिकरणमा फागुन २४ गते भएको छलफलमा दुवै निकायका प्रमुखले दुवै देशका विपद् जोखिमको अवस्था, न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका प्रयास, अभ्यास तथा सिकाइहरू आदानप्रदान गर्नुभयो ।

भियतनामको प्राधिकरणका प्रमुख गुएनले विपद्बाट जनधनको क्षति कम गर्न दुवै देशले एकअर्काका सफल अभ्यासहरूबाट सिक्न सकिने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

कार्यकारी प्रमुख पोखरेलले भियतनामले बाढी नियन्त्रण तथा बाढीबाट हुने मानवीय क्षति कम गर्न

पूर्वसूचनामा प्राप्त गरेको सफलताबाट नेपालले सिक्न सक्ने धारणा व्यक्त गर्नुभयो । पोखरेल नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डलले यही वर्षको भदौमा भियतनाम पुगी त्यहाँको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अनुभवहरूबारे

जानकारी हासिल गरेको थियो ।

यसअघि, भियतनामी प्रतिनिधिमण्डलले राप्ती सोनारी गाउँपालिका (बाँके) मा स्थापना गरिएको स्मार्ट साइरनको अवलोकन गरेको थियो ।

ताप्लेजुङमा अभिमुखीकरण

यस वर्षको मनसुनबाट अत्यधिक प्रभावितमध्ये एक पूर्वी पहाडी जिल्ला ताप्लेजुङमा विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी अभिमुखीकरण, छलफल तथा अन्तर्क्रिया सम्पन्न भएको छ ।

फागुन २० गते भएको कार्यक्रममा जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुख जिल्ला अधिकारी हिरादेवी पौडेलले जिल्लाको समग्र विपद्को अवस्था र विपद् व्यवस्थापनमा गरिएका पहलका बारेमा प्रस्तुति दिनुभएको थियो ।

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले विपद्बाट क्षति भएका निजी आवास पुनर्निर्माण गर्दा स्थानीय सामग्रीको प्रयोग एवं मौलिकता झल्कने गरी पुनर्निर्माण गर्न नीतिगत रूपमा जोड दिइएको जानकारी दिनुभयो ।

कार्यक्रममा जिल्लाभित्रका स्थानीय तहका प्रमुख/अध्यक्ष, उपप्रमुख/उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष, प्रशासकीय

अधिकृत, विपद् फोकल पर्सनहरू, इञ्जिनियर, सूचना प्रविधिसम्बन्धी कर्मचारी लगायत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायका प्रतिनिधिको सहभागिता थियो ।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको आयोजना र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ताप्लेजुङको सहजीकरणमा भएको हो ।

विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा

मन्त्रिपरिषद्ले जाजरकोट भूकम्पबाट बढी प्रभावित दुई जिल्लाका नौ वटा पालिकालाई विपद् संकटग्रस्त घोषणा गरी पुनर्निर्माण अघि बढाउने निर्णय गरेको छ । फागुन १४ गते बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले भूकम्पबाट प्रभावित जाजरकोटका ६ र रुकुम पश्चिमका ३ वटा स्थानीय तहलाई विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको हो ।

बैठकले विपद् संकटग्रस्त घोषणा गरेका पालिकामा जाजरकोटका भेरी नगरपालिका, नलगाड नगरपालिका, बारेकोट गाउँपालिका, छेडागाड नगरपालिका, कुशे गाउँपालिका र जुनीचाँदे गाउँपालिका छन् । त्यसैगरी, रुकुम पश्चिममा आठबीसकोट नगरपालिका, चौरजहारी नगरपालिका र सानीभेरी नगरपालिकामा छन् ।

२०८० कात्तिक १७ राति गएको भूकम्पले जाजरकोट र रुकुम पश्चिममा ठूलो संख्यामा निजी आवास तथा सार्वजनिक संरचनामा क्षति पुगेको थियो ।

सर्पको टोकाइबाट बचाउ र बचाऔं

जेठदेखि भदौसम्म सर्पले टोके जोखिम धेरै हुन्छ । सर्पको टोकाइबाट बच्न सावधानी अपनाऔं । सर्पले टोकिहालेमा निम्न कुरामा ध्यान दिऔं ।

- सर्पले टोकेका व्यक्ति आत्तिन सक्छन्, सान्त्वना दिउं ।
- सर्पले टोकेका व्यक्तिलाई तुरुन्त अस्पताल वा सर्पदंश उपचार केन्द्र पुर्याऔं ।
- सवारी साधनमा लैजाँदा घाइतेलाई बसाएर लैजाँऔं । यसो गर्दा सर्पले टोकेको ठाउँलाई मिलेसम्म मुटुको सतहभन्दा तल पारौं ।
 - घडी, चुरा, औठी, पेटी र पाउजु जस्ता चिजहरू खोलिदिउं ।
 - झारफूकजस्ता गलत उपचार विधितिर नलागौं ।
- आफ्नो नजिकको सर्पदंश उपचार केन्द्रबारे जानकारी राखौं ।

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

विपद् संवेदनशील कार्यविधिमाथि सुझाव संकलन

विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि, २०८०को मस्यौदामाथि गण्डकी प्रदेश र स्थानीय तहहरुको राय, सुझाव र प्रतिक्रिया लिने उद्देश्यले पोखरामा आयोजित छलफल तथा अन्तरक्रिया । कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेश सरकारका सरोकारवाला मन्त्रालय एवं निकायका साथै विभिन्न स्थानीय तहका प्रतिनिधिको उपस्थिति छ ।

विपद् प्रतिकार्य, राहत वितरण, शीघ्र पुनर्लाभ र प्रभावितको जीविकोपार्जन पुनर्स्थापनाका लागि दिइने सबै प्रकारका सहायतामा आर्थिक रूपले विपन्न तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा परिवारको पहुँच सुनिश्चित गर्दै व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा वितरण गर्ने उद्देश्यसहित प्राधिकरणले कार्यविधि तयार पारिरहेको छ ।

आपतकालीन सम्पर्क नम्बरहरु

क्र. सं.	प्रदेश	जिल्ला	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी बल	क्र. सं.	प्रदेश	जिल्ला	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी बल
१	प्रदेश नं. १	भोजपुर	९८५२०१७७७७	९८५२०-१५५५५	९८५१२७२२४५	४०	गण्डकी	मनाङ	९८५६०३७७७७	०६६-४४०१९९	९८५१२७२५२१
२	प्रदेश नं. १	धनकुटा	९८५२०३७७७७७	०२६-५२०१५५	९८५१२७२२४६	४१	गण्डकी	मुस्ताङ	९८५७६३७७७७७	०६९-४४००९९	९८५१२७२४७४
३	प्रदेश नं. १	इलाम	९८५२६०७७७७७	०२७-५२००२४	९८५१२७२२४२	४२	गण्डकी	म्याग्दी	९८५७६२७७७७७	०६९-५२०२७५	९८५१२७२५९०
४	प्रदेश नं. १	झापा	९८५२६१७७७७७	०२३-४५५०८५	९८५१२७२१२५	४३	गण्डकी	नवलपुर	९८५७७०७७७७७	०७८-५४०१००	९८५१२७२५१६
५	प्रदेश नं. १	खोटाङ	९८५२८०७७७७७	०३६-४२०१२१	९८५१२७२२४७	४४	गण्डकी	पर्वत	९८५७६१७७७७७	०६७-४२०२६२	९८५१२७२०७९
६	प्रदेश नं. १	मोरङ	९८५२०५७७७७७	०२१-५२५३०१	९८५१२७२१३६	४५	गण्डकी	स्याङ्जा	९८५६०४७७७७७	०६३-४२०२८४	९८५१२७२५१८
७	प्रदेश नं. १	ओखलढुंगा	९८५२८७७७७७७	०३७-५२०१७५	०३७-५२०६४२	४६	गण्डकी	तनहुँ	९८५६०६७७७७७	०६५-५६०१९९	९८५१२७२०९९
८	प्रदेश नं. १	पाँचथर	९८५२६२७७७७७	०२४-५२०१९९	९८५१२७२२४०	४७	लुम्बिनी	कपिलवस्तु	९८५७०३७७७७७	०७६-५६०४६५	९८५१२७२१३७
९	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	९८५२०७७७७७७	०२९-५६०१९९	९८५१२७२२५४	४८	लुम्बिनी	परासी	९८५७०४७७७७७	९८५७०६५५६०	९८५१२७२१३५
१०	प्रदेश नं. १	सोलुखुम्बू	९८५२८२७७७७७	०३८-५२०२५०	९८५१२७२०३९	४९	लुम्बिनी	रूपन्देही	९८५७०७७७७७७	०७१-५२०२००	९८५१२७२१४४
११	प्रदेश नं. १	सुनसरी	९८५२०८७७७७७	०२५-५६०७२८	९८५२०६३२०१	५०	लुम्बिनी	अर्घाखाँची	९८५७००७७७७७	०७७-४२०२९९	९८५१२७२०५७
१२	प्रदेश नं. १	ताप्लेजुंग	९८५२६३७७७७७	०२४-४६०१९९	९८५१२७२२४१	५१	लुम्बिनी	गुल्मी	९८५७०१७७७७७	०७९-५२०२३०	९८५१२७२२८१
१३	प्रदेश नं. १	तेह्रथुम	९८५२०९७७७७७	०२६-४२०१२९	९८५१२७२२६२	५२	लुम्बिनी	पाल्पा	९८५७०५७७७७७	०७५-५२०५३६	९८५१२७२५८०
१४	प्रदेश नं. १	उदयपुर	९८५२८१७७७७७	०३५-४२०२१५	९८५१२७२२७२	५३	लुम्बिनी	दाङ	९८५७८०७७७७७	०८२-५२०५५९	९८५१२७२०८४
१५	मधेश	पर्सा	९८५५०७७७७७७	०५१-५२२२५९	९८५१२७२१३२	५४	लुम्बिनी	प्युठान	९८५७८१७७७७७	०८६-४२००३६	०८६-४६०४८८
१६	मधेश	बारा	९८५५००७७७७७	०५३-५५०३९९	९८५१२७२१५१	५५	लुम्बिनी	रोल्पा	९८५७८२७७७७७	०८६-६८००९९	०४९-७५७८७३
१७	मधेश	रौतहट	९८५५०३७७७७७	०५५-५२०१७७	९८५१२७२१३०	५६	लुम्बिनी	रूकुम-पूर्व	९८५७८६७७७७७	९८७८९०४८१	०८८-४१३०९७
१८	मधेश	सर्लाही	९८५४०७७७७७७	०४६-५२०८६६	९८५१२७२१२९	५७	लुम्बिनी	बाँके	९८५८०२७७७७७	०८१-५२६१९१	९८५१२७२१३८
१९	मधेश	धनुषा	९८५४००७७७७७	०४१-५२६०९९	९८५१२७२१२७	५८	लुम्बिनी	बर्दिया	९८५८०३७७७७७	०८४-४२०१९९	९८५१२७२१३९
२०	मधेश	सिराहा	९८५२८३७७७७७	०३३-५२०००५	९८५१२७२१२६	५९	कर्णाली	रूकुम-पश्चिम	९८५७८३७७७७७	०८८-५३०१८७	९८५१२७२१६६
२१	मधेश	महोत्तरी	९८५४०२७७७७७	०४४-५२०००९	९८५१२७२१२८	६०	कर्णाली	सल्यान	९८५७८४७७७७७	०८८-५००७०	०८८-५२०४१५
२२	मधेश	सप्तरी	९८५२८५७७७७७	०३१-५२१६१३	९८५१२७२१४३	६१	कर्णाली	डोल्पा	९८५८३०७७७७७	०८७-५५००५७	९८५१२७२१८५
२३	बागमती	सिन्धुली	९८५४०६७७७७७	०४७-५२०५५५	९८५१२७२१६०	६२	कर्णाली	हुम्ला	९८५८३३७७७७७	०८७-६८०१३३	९८५१२७२१७५
२४	बागमती	रामेछाप	९८५४०५७७७७७	०४८-५४००९९	९८५१२७२५५६	६३	कर्णाली	जुम्ला	९८५८३२७७७७७	०८७-५२००१३	०८७-५२०५०३
२५	बागमती	दोलखा	९८५४०१७७७७७	०४९-४२१३३३	९८५१२७२५३७	६४	कर्णाली	कालिकोट	९८५८३३७७७७७	०८७-४४००१३	०८७-४४०३१३
२६	बागमती	भक्तपुर	९८५१२१७७७७७	०१-६६१४८२१	९८५१२७२०६७	६५	कर्णाली	मुगु	९८५८३४७७७७७	०८७-४६००९९	९८५१२७२१६१
२७	बागमती	धादिङ	९८५१२४७७७७७	०१०-५२०२७९	९८५१२७२४९९	६६	कर्णाली	सुर्खेत	९८५८०७७७७७७	०८३-५२०२२२	९८५१२७२०८३
२८	बागमती	काठमाडौँ	९८५१२०७७७७७	०१-४२६१८४३	९८५१२७२०६८	६७	कर्णाली	दैलेख	९८५८०१७७७७७	०८९-४२०११३	०८९-४१०२५५
२९	बागमती	काभ्रेपलान्चोक	९८५१२३७७७७७	०११-४९०२३०	९८५१२७२०७५	६८	कर्णाली	जाजरकोट	९८५८०४७७७७७	०८९-६८०२५५	०८९-४३०३५१
३०	बागमती	ललितपुर	९८५१२२७७७७७	०६६-५५२१२०७	९८५१२७२०६६	६९	सुदूर पश्चिम	कैलाली	९८५८४२७७७७७	०९१-५२११५०	९८५१२७२१४२
३१	बागमती	नुवाकोट	९८५११४७७७७७	०१०-५६०३९९	९८५१२७२५३५	७०	सुदूर पश्चिम	अछाम	९८५८४०७७७७७	०९८-६२०२२०	९८५१२७२३४९
३२	बागमती	रसुवा	९८५१२७७७७७७	०१०-५४०२००	९८५१२७२१७५	७१	सुदूर पश्चिम	डोटी	९८५८३३७७७७७	०९४-४२००९९	९८५१२७२०८७
३३	बागमती	सिन्धुपाल्चोक	९८५१२५७७७७७	०११-६२००८८	९८५१२७२१६०	७२	सुदूर पश्चिम	बझाङ	९८५८४१७७७७७	०९२-४२१००६	९८६४३२६५८२
३४	बागमती	चितवन	९८५५०१७७७७७	०५६-५२००९९	९८५१२७२१३४	७३	सुदूर पश्चिम	बाजुरा	९८५८४४७७७७७	०९७-५५४०३१२	९८५१२७२१७५२
३५	बागमती	मकवानपुर	९८५५०२७७७७७	०५७-५२३८११	९८५१२७२५३२	७४	सुदूर पश्चिम	कंचनपुर	९८५८३७७७७७७	०९९-५२११३६	९८५१२७२१४१
३६	गण्डकी	बागलुङ	९८५७६०७७७७७	०६४-५२०२९९	९८५७६६८७००	७५	सुदूर पश्चिम	डडेलधुरा	९८५८७१७७७७७	०९६-४२०१७६	९८५१२७२५१३
३७	गण्डकी	गोरखा	९८५६०५७७७७७	०६४-४२०२३७	९८५१२७२२७१	७६	सुदूर पश्चिम	बैतडी	९८५८७०७७७७७	०९३-४२०२५०	९८५१२७२०८५
३८	गण्डकी	कास्की	९८५६००७७७७७	०६१-५२००३३५	९८५१२७२०८०	७७	सुदूर पश्चिम	दार्चुला	९८५८७२७७७७७	९८५८७५४४५५	९८४१६६९००७
३९	गण्डकी	लमजुङ	९८५६०१७७७७७	०६६-५२०१९८	९८५१२७२६९५						

प्राथमिक सहायता: राष्ट्रिय आवास तथा बस्ती उत्थानशील समन्वय मञ्च

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
सिंहदरबार, काठमाडौँ